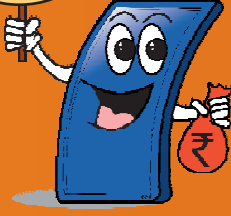

టి జి ఫేం సిరీస్

(నిర్దిష్ట వర్గాలకు ఆర్థిక అవగాహన సందేశాలు)

ఆర్థిక
అక్షరాస్యత
బిజినెస్ నికా
రాచబాట

వ్యాపార వ్యవసాయకులకు

ఆర్థిక అక్షరాస్యత

ఆర్థిక సంఘటితము మరియు వికాస విభాగము
భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్

సందేశం 1

హామీలేకుండా రుణాలు? అవును! ఇది సాధ్యమే!

సందేశం 2

రుణ దరఖాస్తు ప్రక్రియ

సందేశం 3

రుణ దరఖాస్తుల పరిష్కారానికి, బి సి ఎస్ బి ఐ (BCSBI) నిర్దేశించిన కాల పరిమితి

సందేశం 4

వ్యాపార వ్యవస్థాపకులు తప్పనిసరిగా తెలుసుకోవలసిన షరతులు

సందేశం 5

ఒత్తిడి కలిగితే, మీ అంత మీరుగా బ్యాంకును సంప్రదించండి

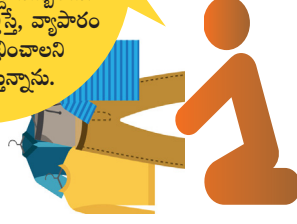

సందేశం 1: హామీలేకుండా రుణాలు? అవును! ఇది సాధ్యమే!

రాజ్,
నీ వ్యాపారానికి
ఏమయింది?
గత వారంలో
అమ్మకాలే లేవు

అవునండీ. గత వారంగా
నా ఖాతాదారులు సొమ్ము
చెల్లించలేదు. నేను తయారుచేసే
దుస్తులకు, బ్లాక్ ప్రింటింగ్ సామగ్రి
కొనడానికి నా వద్ద డబ్బులేదు.
వాళ్ళు సొమ్ము చెల్లిస్తే, వ్యాపారం
తిరిగి ప్రారంభించాలని
ఎదురుచూస్తున్నాను.

వ్యాపారం
ఆపేస్తే,
నీ లాభాలు
తగ్గిపోతాయి

అవునండీ.
కానీ, నేను
ఏం
చేయగలను?

బ్యాంకునుండి
రుణం తీసుకోవచ్చని
నీకు తెలియదా?

కానీ, వాళ్ళు
తాకట్టులు,
హామీలు కావాలని
అడుగుతారు.
నేను ఇవ్వలేను.

కంగారుపడకు, రాజ్. మీ బ్యాంకును
సి జి టీ ఎమ్ ఎస్ ఇ పథకం
(CGTMSE Scheme)
క్రింద రుణం మంజూరుచెయ్యమని అడగవచ్చు.
ఈ పథకం క్రింద, ఏ ఘాతాత్మక లేకుండానే
రుణం కల్పిస్తారు. మీ బ్యాంకును
సంప్రదించేముందు www.cgtmse.in
మరియు www.dcmsme.gov.inలో
ఇచ్చిన వివరాలు చూడు.

ధన్యవాదాలు.
ఆ వెబ్ సైట్లు చూసి,
వెంటనే రుణంకొరకు
బ్యాంకుకు వెళతాను.

క్రెడిట్ గ్యారంటీ ట్రస్ట్

తాకట్టు, పూచీకత్తు లేకుండా
చిన్న / మధ్య తరగతి
వ్యాపారాలకు రుణ సౌకర్యం
కల్పించడానికి, సూక్ష్మ,
చిన్న, మధ్య తరగతి వ్యాపార
మంత్రిత్వ శాఖ (MSME)
మరియు భారతీయ లఘుపరిశ్రమల
బ్యాంక్
(SIDBI) సంయుక్తంగా
చేస్తున్న కృషి

CGTMSE
www.cgtmse.in

క్రెడిట్ గ్యారంటీ ఫండ్
ట్రస్ట్ ఫర్ మైక్రో
అండ్ స్మాల్
ఎంటర్ప్రైజెస్
(CGTMSE)
రూ. 200
లక్షలవరకు
హామీనిస్తుంది

CGTMSE
వసూలుచేసే రుసుము,
రుణగ్రహీత లేక సభ్యులైన
రుణ సంస్థ చెల్లించవలెను

మధ్య, చిన్నతరగతి
వ్యాపార రంగాలకు
రూ. 10 లక్షలవరకు
మంజూరు చేసిన రుణాలకు,
ఏవిధమైన హామీ/తాకట్టు
కోరవద్దని,
రిజర్వ్ బ్యాంక్
ఆదేశాలు
జారీచేసింది.

సాధారణ క్రెడిట్ కార్డ్ (General Credit Card, GCC)

వ్యవసాయేతర వ్యాపార వ్యవస్థాపకులు (non-farm entrepreneurs), బ్యాంకునుండి సాధారణ క్రెడిట్ కార్డ్ ద్వారా, వారి నిర్వహణ మూలధనానికి (working capital), నిర్దితకాల అవసరాలకు రుణం (term loan) పొందవచ్చు.

GCC, బయోమెట్రిక్ స్కాన్డ్ /డిజిట్ కార్డ్ వలె జారీచేయబడుతుంది (ఏ టి ఏమ్లలో/ సైస్వేప్ మషిన్లలో ఉపయోగించవచ్చు. వ్యాపారస్తుని గుర్తింపు, అసెట్లు, పరపతి స్థితి మొదలైన సమాచారం కలిగి ఉంటుంది). ఖాతాలు డిజిటైజ్ చేయబడని పరిస్థితిలో, GCC ప్రస్తుతానికి, కార్డ్/పాస్పుక్ లేక క్రెడిట్ కార్డ్ మరియు పాస్బుక్వలె, జారీచేయబడుతుంది. దీనిలో, పేరు, చిరునామా, ఫోటోగ్రాఫ్, రుణ పరిమితి, చెల్లుబాటు తేదీ మొదలైన వివరాలు పొందుపరచి ఉంటాయి. ఇది గుర్తింపు కార్డుగా మాత్రమేగాక, జరుపుతున్న లావాదేవీలు నమోదుచేయుటకు ఉపయోగిస్తుంది.

కార్డ్ పరిమితి, నష్టభయం ఆధారంగా (risk assessment) ప్రతి ఒక్కరికీ వేరుగా, బ్యాంక్ నిర్ణయిస్తుంది. GCC ద్వారా తీసుకొన్న రుణాలపై వడ్డీరేటు, బ్యాంక్ నిర్ణయిస్తుంది. వ్యాపార వ్యవస్థాపకులుగా, మీ రుణం మీద బ్యాంక్ ఎంత వడ్డీ వసూలు చేస్తున్నదో మీకు తెలియాలి.

సందేశం 2: రుణ దరఖాస్తు ప్రక్రియ

1: బిల్లు

మీ వ్యాపార ప్రణాళిక, నిధుల ఆవశ్యకత, అంచనావేయండి.

మీరు ఉద్యమి మిత్ర వెబ్ సైటు చూడవచ్చు లేదా బ్యాంకును నేరుగా సంప్రదించవచ్చు

అన్వేషణ దరఖాస్తుచేయండి
<https://udyamimitra.in/>

2: బిల్లు

మీ రుణ దరఖాస్తు నంబరు మరియు రశీదు పొందండి.

3: బిల్లు

బ్యాంక్ లేక పోర్టల్ ద్వారా అడిగిన ప్రశ్నలకు వెంటనే బదులిచ్చి, వారినిర్ణయానికై వేచి ఉండండి.

4: బిల్లు

మీ రుణం మంజూరు అయినదా లేక తిరస్కరించబడినదా తెలుసుకొనుటకు, మీ దరఖాస్తు జాడతీయండి.

సందేశం 3: రుణ దరఖాస్తుల పరిష్కరణకు బి సి ఎస్ బి ఐ (BCSBI) నిర్దేశించిన కాల పరిమితి

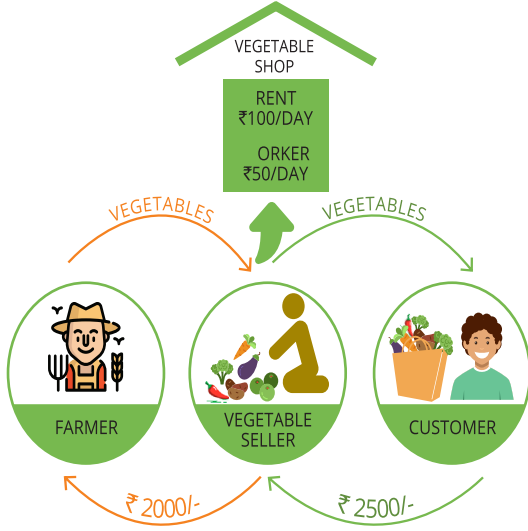
బ్యాంకింగ్ కోడ్స్ మరియు స్టాండర్డ్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఇండియా (BCSBI), సమగ్రంగా ఉండి, చెక్కిన ప్రకారం అన్ని పత్రాలు సమర్పించిన రుణ దరఖాస్తుల పరిష్కారానికి కాలపరిమితి నిర్దేశించినది. BCSBIలో సభ్యులయిన బ్యాంకులు ఈ క్రింది కాలపరిమితి పాటించవలెను.

- ★ రూ. 5 లక్షల వరకు MSE రుణంకొరకు దరఖాస్తు, ప్రస్తుత రుణ పరిమితి రూ. 5 లక్షలవరకు పెంపు : 2 వారాలు
- ★ రూ. 5 లక్షలకు మించి, రూ. 25 లక్షల పరిమితివరకు: 3 వారాలు

రిజర్వ్ బ్యాంకుయొక్క నియంత్రణ/ పర్యవేక్షణ ఆదేశాలను, ఈ కోడ్, మార్పుటగాని, అతిక్రమించుటగాని చేయదు. బ్యాంకులు, రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఎప్పటికప్పుడు జారీచేసిన ఆదేశాలను/మార్గదర్శకాలను పాటిస్తాయి.

సందేశం 4: వ్యాపారవ్యవస్థాపకులు తప్పనిసరిగా తెలుసుకోవలసిన షరతులు

సందర్భము 1: సొంత మూలధనముతో వ్యాపారము

ఒక కూరగాయల వ్యాపారి, తన సొంత ధనం రూ. 2000 తో రైతు నుండి కూరగాయలు కొంటాడు. అతడు అద్దెగా రోజుకు రూ. 100 మరియు పనివాడికి రూ 50 చెల్లిస్తాడు. ఆ కూరగాయలు రూ. 2500 లకు అమ్ముతాడు. అద్దెకు చెల్లించిన రూ. 100, పనివాడికి చెల్లించిన రూ. 50, నిర్వహణ ఖర్చులు (operating expenses) అంటారు. అమ్మడానికి కొన్న కూరగాయల ధరను - రూ 2000, అమ్మిన వస్తువుల ధర (cost of goods sold) అంటారు. ఈ వ్యాపారంలో లాభం, ఈక్రింది విధంగా లెక్కిస్తారు.

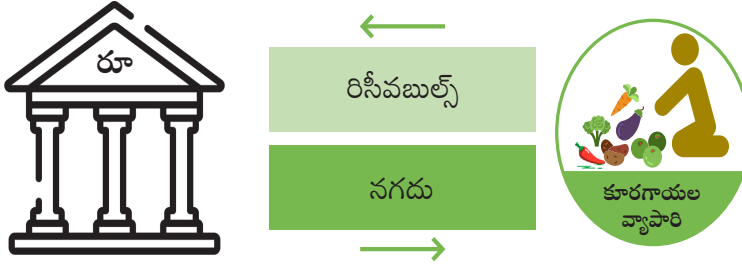
లాభం = అమ్మిన ధర - అమ్మిన వస్తువుల ధర - నిర్వహణ ఖర్చులు
 = 2500 - 2000 - రూ.150 = రూ. 350

సందర్భము 2: స్టాక్ (stock) తాకట్టుపై నగదు రుణం

ఒకవేళ ఆ కూరగాయల వ్యాపారికి కావల్సిన కూరగాయలు కొనడానికి, లేదా వ్యాపార అభివృద్ధికి సొంత డబ్బు లేదనుకొందాము. ఆ పరిస్థితిలో తను కొనబోయే కూరగాయలు తాకట్టుగా బ్యాంకునుండి రుణంపొందవచ్చు. తాకట్టు పెట్టిన వస్తువు అమ్ముగా వచ్చిన సొమ్ముతో రుణం తీర్చే విధానాన్ని, నగదు రుణం (cash credit) అంటారు. మంజూరు చేసిన మొత్తం రుణం తీసుకోవసరంలేదు. ప్రస్తుత అవసరానికి తగినంత మాత్రమే తీసుకోవచ్చును. ఇటువంటి రుణంమీద వడ్డీ, మొత్తం రుణ పరమితి మీదకాకుండా, బకాయి ఉన్న మొత్తంమీదనే విధించబడుతుంది.

సందర్భము 3: రాబోయే ఆదాయం మీద (రిసీవబుల్స్, Receivables) రుణం

వ్యాపారంలో తరచుగా అప్పు ఇయ్యవలసివస్తుంది. అంటే, ఖాతాదారులు, ఒప్పందం ప్రకారం తరువాత చెల్లింపు చేస్తారు. ఆ పరిస్థితిలో, మరుసటిరోజు సరుకు కొనడానికి, అద్దె, జీతాలు చెల్లించడానికి చాలినంత సొమ్ము ఉండదు. ఒప్పందం ప్రకారం తరువాత రావలసిన సొమ్ముని, రిసీవబుల్స్ అంటారు. డబ్బు చెల్లించవల్సిన ఖాతాదారుణ్ణి, బాకీదారు (debtor) అంటారు.

అమ్మకాలమీద, డబ్బు రావడం ఆలస్యమైన ఈ పరిస్థితిలో, వ్యాపారం ఆగిపోవకూరలేదు. కూరగాయల వ్యాపారస్తుడు, బ్యాంకుకు వెళ్ళి రిసీవబుల్స్ మీద అప్పు ఇవ్వమని కోరవచ్చు. వారి మార్జిన్ మినహాయించుకొని, రిసీవబుల్స్ మీద బ్యాంకు, రుణం ఇస్తారు. బకాయిలమీదనే వడ్డీ వసూలు చేస్తారు.

సందర్భము 4: స్థిరాస్తుల కొనుగోలు, వాటి గణన

ఇప్పుడు ఆదాయం పెరిగింది కనుక, కూరగాయల వ్యాపారి, దుకాణంలో ఒక బల్ల, కుర్చీ కొందామనుకొంటాడు.

ఇప్పుడు అతను సందిగ్ధంలో పడ్డాడు. బల్లా, కుర్చీ అతను 10 ఏళ్ళు ఉపయోగిస్తాడు. కానీ మొత్తం రూ. 200 ఈ సంవత్సరంలోనే లెక్క చూపించాలా? అలా అయితే, అతని లాభం రూ. 200 తగ్గిపోతుంది.

వాటి మన్నిక 10 ఏళ్ళుగనుక, ఈ సంవత్సరం, అందులో 1/10 లెక్క చూపించాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు. ఇలా చేసినప్పుడు, ఈ సంవత్సరం ఖర్చుగా చూపించిన 1/10 మొత్తాన్ని తరుగుదల (డిప్రిసియేషన్, depreciation) అంటారు.

వ్యాపారంలో ఒక సంవత్సరానికి మించి ఉపయోగించే వస్తువులను స్థిరాస్తులు అని పిలుస్తారు. (ఉదా: భూమి, భవనాలు, యంత్రాలు, పరికరాలు మొ. వి.)

స్థిరాస్తి మన్నిక కాలాన్ని బట్టి దాని విలువ ప్రతి సంవత్సరం తగ్గించాలి. ఖర్చుగా చూపించిన ఈ తగ్గించిన మొత్తాన్ని డిప్రిసియేషన్ అంటారు.

సందర్భము 5: దీర్ఘకాలిక రుణాలు

కూరగాయలు నిలవ ఉండవుగనుక, త్వరగాచెడిపోతాయి. వీటిని ఎవరూ కొనరు, పారెయ్యాలి. ఈ వృధావల్ల లాభాలు తగ్గిపోతాయి. కూరగాయలు ఎక్కువరోజులు నిలవ చేయడానికి, ఒక కోల్డ్స్టోరేజ్ ఉన్నట్లయితే వృధా తగ్గించవచ్చు అనుకొన్నాడు. వాకబుచేసి, ఒక మంచి స్టోరేజ్ రూ. 20000 ధర ఉంటుందని తెలుసుకున్నాడు. <http://udyamimitra.in> ద్వారా రుణం పొందవచ్చని తెలిసి దరఖాస్తు చేశాడు. అతని రుణం, సాలీనా 10% వడ్డీకి, జారీచేయబడింది. ఆ ఫ్రీజర్ కొనడంవల్ల, కూరగాయలు మరొక రెండు రోజులు తాజాగా ఉంటున్నాయి. దీనివల్ల అతని లాభాలు పెరిగాయి.

పరిభాష : టరమ్ లోన్

ప్రత్యేక ప్రయోజనాలకు తీసుకోబడి, ఒక సంవత్సరం లేక అంతకు ఎక్కువ కాలంపాటు, తీర్చవలసిన రుణాలు.

సంగ్రహంగా, అతని వ్యాపారం

కూరగాయల వ్యాపారి మొత్తం అమ్మకాలు రూ. 10 లక్షలు. అమ్మిన వస్తువుల ధర (COGS) రూ. 8 లక్షలు. మొత్తంలాభం (gross profit) రూ. 2 లక్షలు. అతను రూ. 36,000 అద్దెకు, రూ. 18,000 వేతనము చెల్లించాడు (సంవత్సరానికి 360 రోజులుగా తీసుకొంటే). సంవత్సరం చివరకు అతని నగదు రుణంపై బకాయి రూ. 2,000. (సులభంగా అర్థం చేసుకోవడానికి, ప్రతిరోజు బకాయి రూ. 2,000 అనుకొందాము). ఈ బకాయిపై అతను రూ 200 వడ్డీ చెల్లించాడు. సంవత్సరం చివరిరోజు టరమ్ లోనుపై రూ. 6,000 తీర్చాడు. బాకీ ఉన్న టరమ్ లోను రూ. 14,000. టరమ్ లోనుపై రూ. 2,000 వడ్డీగా వసూలు చేయబడింది. అందువల్ల, అతను చెల్లించిన మొత్తం వడ్డీ, రూ. 2,200. ఫ్రీజర్ పై తరుగుదల రూ. 2,000 ఫర్నిచర్ పై తరుగుదల రూ. 20, వ్యయంగా చూపించాడు. (రెంటిమీద డిప్రిసియేషన్ 10% తరుగుదల అనుకొంటే). డిప్రిసియేషన్ తరువాత స్థిరాస్తుల నికర విలువ 18,180 (రూ. 20, 000 - రూ. 2,020).

ప్రాఫిట్ అండ్ లాస్ అకౌంట్ (రూ.)		బ్యాలెన్స్ షీట్ (రూ.)	
అమ్మకాలు	10, 00, 000	అసెట్లు	
COGS	8, 00, 000	నగదు	1, 39, 100
స్థూలరాబడి	2, 00, 000	రిసీవబుల్స్	2, 500
నిర్వహణ ఖర్చులు		స్థిరాస్తి	18, 180
అద్దె	36, 000	మొత్తం అసెట్లు	1, 59, 780
వేతనాలు	18, 000	లయబిలిటీ	
నిర్వహణ లాభం	1,46, 000	నగదు రుణం	2, 000
వడ్డీ	2, 200	టరమ్ లోన్	14, 000
డిప్రిసియేషన్	2. 020	యజమాని మూలధనం	2, 000
పన్నుకు ముందు లాభం	1,41, 780	అట్టిపెట్టుకున్న లాభం	1, 41, 780
		మొత్తం లయబిలిటీ	1, 59, 780

సందేశం 5: ఒత్తిడికలిగితే మీఅంత మీరుగా, బ్యాంకును సంప్రదించండి

మీ బాకీలు చెల్లించే స్థితిలో లేరు

మీ నికర సంపద, పేరుకుపోయిన నష్టాలవల్ల, క్రిందటి ఆర్థిక సంవత్సరం కన్న 50% క్షీణించిపోయింది

మీ వ్యాపారం ఒత్తిడిలో ఉన్నది. విఫలమవుతుందని భయపడుతున్నారు

ఇటువంటి సందర్భాలలో, మీ బ్యాంకు శాఖకుగాని, లేదా బ్యాంకుచే నెలకొల్పబడిన జిల్లా / మండలి / ప్రాంతీయ కమిటీలకు దరఖాస్తు చేయవచ్చును.

బ్యాంకు / కమిటీ మీ ఖాతాలో ఒత్తిడి పరిష్కరించుటకు, మార్గాలు చూపుతారు.

దిద్దుబాటు (Rectification)
 బ్యాంకు / కమిటీ, ఖాతా క్రమ బద్ధంచేయుటకు, తీసుకోవలసిన చర్యలు, కాలనియమాల గురించి మీ వద్దనుండి వాగ్దానం తీసుకోవచ్చు. అదనపు రుణ సౌకర్యం కలిగించే అవసరం, పరిశీలించవచ్చు.

పునర్వ్యవస్థీకరణ (Restructuring)
 మీరు బుద్ధిపూర్వక ఎగవేతదారు కాదు (నిధులు పెడదారి పట్టించుట, మోసం, దుష్కృత్యాలు చేయలేదు) అని నిశ్చయించుకొని, మీ ఖాతా పునర్వ్యవస్థీకరణ సాధ్యతను పరిశీలిస్తారు.

బకాయిల వసూలు (Recovery)
 ఈ మొదటి రెండు మార్గాలు సాధ్యంకావు అని బ్యాంక్ /కమిటీ భావిస్తే, బాకీవసూలు ప్రక్రియ ప్రారంభించవచ్చును

ఆదాయవ్యయనివేదిక

(Profit and Loss Statement)	కంపెనీ యొక్క ఆదాయ వ్యయాలు చూపే నివేదిక దీనిని, నిర్ణీత కాలానికి తయారుచేస్తారు. (సాధారణంగా ఏప్రిల్ 1 నుండి మార్చి 31వరకు)
బ్యాలెన్స్ షీట్ (Balance sheet)	ఒక నిర్ణీత తేదీనాడు, కంపెనీ యొక్క ఆస్తులు / అప్పులు (Assets & Liabilities) చూపే నివేదిక.
రాబడి (revenue)	వస్తువుల / సేవల అమ్మకం ద్వారా వచ్చిన సొమ్ము (నగదు / అప్పు అమ్మకాలు కలిపి)
అమ్మిన వస్తువుల ధర	వినియోగదారులకు అమ్మిన ఉత్పత్తులు తయారుచేయుటకు / సేకరించుటకు అయిన ఖర్చు
(Cost of Goods Sold)	
స్థూల ఆదాయం	స్థూల ఆదాయం అనగా, రాబడికి, అమ్మిన వస్తువుల ధరకు మధ్యగల తేడా. అద్దె, వేతనాలు వంటి నిర్వహణ ఖర్చులు
(Gross Profit)	దీనిలో కలవరు.
నిర్వహణ ఖర్చు	వస్తువుల ఉత్పాదనకు నేరుగా సంబంధం లేని ఖర్చులు. ఉదా: అద్దె, వేతనాలు, మరియు అమ్ముటకు మరియు
(Operating Expenses)	పరిపాలనా సంబంధిత ఖర్చులు (SG&A)
వడ్డీ (Interest)	బకాయిలపై, రుణదాతకు చెల్లించే చార్జీలు
డిప్రిసియేషన్ (Depreciation)	స్థిరాస్తుల విలువపై, వాటి మన్నిక ఆధారంగా లెక్కచూపిన తగ్గింపు. దీనిని, ఆదాయ వ్యయ ఖాతాలో, వ్యయంగా చూపుతారు.
పన్ను చెల్లించక ముందు లాభం స్థూల ఆదాయం - నిర్వహణ ఖర్చు - వడ్డీ-డిప్రిసియేషన్	
(Profit before Tax)	
ఆస్తులు (Assets)	నగదు, ఇన్వెంటరీ వంటి ప్రస్తుత ఆస్తులు మరియు యంత్రాల వంటి స్థిరాస్తులు
అప్పులు (Liabilities)	షేరుహోల్డర్ల మూలధనం, రుణాలు, ఒక సంవత్సరం లోగా చెల్లించవలసిన స్వల్పకాలిక రుణాలు, కాలపరిమితి రుణాలు (ఒక సంవత్సరం తరువాత చెల్లించవలసిన రుణాలు)
రిసీవబుల్స్ (Receivables)	ఒప్పందం ప్రకారం ఖాతాదారులు, తరువాతి తేదీన చేయవలసిన చెల్లింపులు
ప్రస్తుత ఆస్తులు (current Assets)	నగదు, రిసీవబుల్స్ ఇతర ద్రవ్యతగల ఆస్తులు (సులభంగా నగదుగా మార్చుకొనగలిగినవి)
స్థిరాస్తులు (Fixed Assets)	దీర్ఘకాలం వినియోగించే ఆస్తులు, సాధారణ వ్యాపారంలో, అమ్ముబడనివి
నగదు రుణం (Cash Credit)	ప్రస్తుత ఆస్తులు, రోజువారీ వ్యాపార నిర్వహణ ఖర్చులకు తీసుకొనే రుణం
కాలపరిమితి రుణాలు	స్థిరాస్తులు కొనుటకు తీసుకొనే దీర్ఘకాలిక రుణం. కొంతకాలంపాటు, వాయిదా పద్ధతిలో తిరిగి చెల్లించాలి
(Term Loans)	
ఈస్టీబ్లీ కాపిటల్	
(Equity Capital)	కంపెనీలో భాగస్వామ్యాన్ని తెలిపే, షేరుహోల్డర్ల మూలధనం

ఎమ్ఎస్ ఎమ్ ఇలకు ఇటీవలి సౌకర్యాలు

ట్రేడ్ రిసీవబుల్స్	మీ కొనుగోలుదారులు, చెల్లించడంలో జాప్యం చేస్తున్నారా? అయితే, మీ రిసీవబుల్స్ TReDS ద్వారా
డిస్కాంటింగ్ సిస్టమ్	డిస్కాంట్ చేసుకోవచ్చును. TReDS ప్రక్రియనిర్వహించుటకు, రిజిస్ట్రార్, RXIL,
(Trade Receivables)	మైండ్స్ ల్యాబ్స్ మరియు A.TReDS సంస్థలకు, అనుమతినిచ్చినది.
Discounting System, TReDS)	
ధృవీకృత పరపతి సలహాదారులు మీరు, వ్యాపార ప్రతిపాదనలు తయారుచేయుట, ఆర్థిక పత్రాల నిర్వహణపై సరైన అవగాహనలేక, ఎమ్ ఎస్ ఎమ్ ఇ	
(Certified Credit	రుణాలకొరకు బ్యాంకులకు దరఖాస్తు చేయుటకు వెనుకాడుతున్నారా? మీరు SIDBIచే నమోదు చేయబడిన
Counsellors)	ధృవీకృత పరపతి సలహాదారులను (Certified Credit Counsellors, CCCs) సంప్రదించవచ్చు. వారి జాబితా
	https://udyamamitra.in లో లభిస్తుంది. ఈ సలహాదారులు మీ వ్యాపార నిర్ణయాలలో సహాయపడతారు.

వ్యాపార వ్యవస్థాపకులకు ఆర్థిక అక్షరాస్యత

భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్

నిర్దిష్ట వర్గాలకు ఆర్థిక అక్షరాస్యత పాఠ్యాంశాలు

మీడియం-టర్మ్ పాత్ ఆన్ పైనాన్నియల్ లిటరసీపై ఏర్పాటు చేసిన కమిటీ (అధ్యక్షులు శ్రీ దీపక్ మొహంతి, ఎక్సిక్యూటివ్ డైరెక్టర్, భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్), విభిన్న వర్గాలవారి అవసరాలు వేరుగా ఉంటాయిగనుక, అందరికీ ఒకే పాఠ్యాంశాలు సరిపోవని, అందువల్ల విషయాన్ని వారివారి అవసరాలకు అనుగుణంగా రూపొందించాలని సిఫారసు చేసింది.

ఆర్థిక సంఘటితము మరియు వికాస విభాగం, భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్, ఐదు నిర్దిష్ట వర్గాలకొరకు - వ్యవసాయదారులు, చిన్న వ్యాపారవేత్తలు, పాఠశాల విద్యార్థులు, స్వయం సహాయక సంఘాలు (SHGs), మరియు వయోవృద్ధుల కొరకు విభిన్న పాఠ్యాంశాలను రూపొందించినది. ఈ పుస్తకం వాటిలో ఒకటి.

పూచీ నిరాకరణ (Disclaimer)

ఈ పుస్తకంలో విషయాలు ఆర్థిక అక్షరాస్యత పొందుటకు, బోధించుటకు ఉద్దేశించబడ్డాయి. ఏ ప్రత్యేకమైన ఆర్థిక ఉత్పత్తులు / సేవలగురించి పాఠకుల నిర్ణయాలను ప్రభావితం చేయడం దీని ఉద్దేశం కాదు.

కాపీ రైట్ (Copyright)

మొదటి ముద్రణ -- ఏప్రిల్ 2018

మూలం తెలుపుతూ, ప్రతికృతి చేయుట అనుమతించబడినది.

రచన మరియు ప్రచురణ (Written and Published by)

ఆర్థిక సంఘటితము మరియు వికాస విభాగము

భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్

10 వ అంతస్తు, కేంద్రీయ కార్యాలయ భవనము

షహీద్ భగత్ సింగ్ మార్గ్, ఛోర్ట్

ముంబై

కృతజ్ఞతలు (Acknowledgements)

రూపకల్పన: కౌశిక్ రామచంద్రన్

ఆర్థిక సంఘటితము మరియు వికాస విభాగము

భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్

10 వ అంతస్తు, కేంద్రీయ కార్యాలయ భవనము
ముంబై 400001, ఇండియా